

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

ri plena gratia; ita insinuans, eam instar *malis punicis* ite plenam esse caelestibus illis granis, ut nihil intra eam esset vacuū, sed omnem plenitudinē haberet quam suprema dignitas, ad quam Deus eā elegerat, postulat; a qua plenitudine splendorum humilitatis, modestiæ, verecundiæ, & castitatis prodibant.

Serm. ult. in
Cantica.
a Can. 3. 1.

5. 2.
Sed incundum erit audire quæ de hac virtute dicit S. Bernardus, quasi ostendit referens quæ hæcenus diximus, circa illa sponsæ verba: *in lectulo per noctes quæsiui quem diligit anima mea*: adverte, inquit, sponsæ verecundiam qua nescio an quicquam gratius adverte in moribus hominum queat. Hoc primū omnium libet quodammodo in manibus sumere: & quasi speciosam quendam florem decerpere loco, nostrisq; apponere adolescentibus. Nō quod non sit & in profectione ætate omni studio retinenda; quæ est certè ornatus ætatum: sed quæ teneræ gratia verecundiæ in teneriori ætate amplius pulchriusq; eniteat. Quid amabilius verecundo adolescentis? quam pulchra hæc, & quam splendida gemma morum in vita & vultu adolescentis? quam vera & minime dubia bonæ nuntia spei, bonæ indolis index? Virga disciplina nã est illi, quæ pudèdis affectibus imminēs, lubricæ ætatis, morus actusque vires coercet: comprimat insolentes; quia soror continentiæ est. Nullū manifestū indicium columbinæ simplicitatis: & ideo etiam testis innocentiæ. Lãpas est pudicæ mentis iugiter lucens; ut nil in ea turpe vel indecorum manifestare attendet, quod nō illa illic prodat. Ita expunctrix malorū; & propugnatrix puritatis innata: specialis gloria conscientiæ: & famæ cultos, vitæ incus, virtutis sedes, virtutum primitiæ, naturæ laus; & insigne totius honestatis. Rubor ipse genarū, quæ fortè inuenerit pudor, quantum gratiæ & decoris fulgore afferre vultui solet? Vsq; adeo genuinū animi bonum verecundia est: & qui malè agere nō verentur; videri tamen verecundentur, dicente Dominus. *b. omnis, qui malè agit, odit lucē.* Sed & qui dormiunt, nocte dormiunt; & qui ebrii sūt nocte ebrii sunt: opera nimirū tenebrarū & digna latebris, tenebris occultantes. Interest tamen, quòd occulta dedecoris, quæ verecundia non habere, sed prodere erubescit: sponsæ verecundia omnino non operitur sed expuit, sed propellit. Idcirco ait Sapiens: *c. est confusio adducens peccatum. & est confusio adducens gloriam. & gratiam.* Quærit sponsa verbum verecundiæ quidem: quia in lectulo: quia per noctes: sed nec verecundia habet gloriam non peccatum. quærit hoc ad purificationem conscientiæ: quærit ad testimonium, ut possit dicere: *d. Gloria mea hæc est: testimonium conscientiæ meæ in lectulo meo per noctes quæsiui quem diligit anima mea.* Verecundia tibi, si adverte & loco signatur & tēpore. Quid tam amicū verecundo animo, quam secretum? Porro secretū & nox & lectulus habet. Deniq; orate volētes, in lectulo intrare cubiculū: utiq; secreti gratia. Id quidē ad cautelā, ne corā orātib; homi-

humana

humana orationis fuerit fructum, frustretur effectum. Sed doceris nihilominus verecundiam ostentantia hac. Quid tam proprium verecundia, quam proprias vitare laudes vitare iactantiam. Pate: quod signanter & ad verecundiam, orantibus, petere secretum indixerit pudoris filius & minister. Quid tam in decorum maxime adolefcenti, quam ostentatio sanctitatis. Bona commendatio sequitur orationis, si præmittas verecundiam, dicens: *f Adolefcentulus sum ego & contemptus: iustificationes tuas non sum obtinens.* oratio enim verecundo colorata rubore valde grata est, & serena ac splendens in oculis Dei: quæ propterea facile quod petit, obtinebit. Hæc omnia S. Bernardus.

INTER eius autē sententiæ præcipue consideratione digna est illa, quæ ait verecundia esse omnibus necessariam in quacunq; ætate, tempore, & loco, multo tamē amplius pertinere ad adolefcentes & Virgines, & parum ætatis personis. Quod etiā prius docuerat S. Ambrosius, addēs: quemadmodū natura senes ornauit grauitate, & viros fortitudine: ita adolefcentes dotauit verecundia. tenera n. ætas valde lubrica est ad peccata speciatim carnalia: ideoq; maxime opus habet freno verecundia, quæ luxuriā reprimat. Ac propterea forte dixit idē Sanctus, verecundia maxime eminere in personis elegantioribus nō quod virtutē in corporali elegantia collocemus; sed quod artifex peritus in materia aptiori melius sculpat figuram; & natura prouida pulchritudinē verecundia frangat: eod quod maiore præbeat occasionem offuscandi, & inficiēdi castitatem culpæ fœditate. vt etiā dictum est, cum egimus de matrimonio.

IVVENES præterea, & qui viam virtutis auspiciantur, opus habent correptione in multis rebus. in quibus necesse esset aliās impingere: Vt autē correptio illis sit utilis, plurimū iuuat, eos esse verecundos: sicut etiā efficit verecundia, ne ante tempus ostentare se velint, aut in publicum cum iactantiæ & inanis gloriæ periculo prodire; & vt silentium seruare nouerint, & modesti, compositique sint in suis moribus. Id enim totum efficit Christiana verecundia: quæ vehementius occupat tyrones in virtute: vt sic eos ita intra limites contineat, ne ad vnum aut alterum latus declinent.

Ex his deducitur, (vt S. Thomas perpendit) laudabilē hunc affectū, præcipuū suū locū habere in ijs, qui mediocriter sunt boni, aut mediocriter mali. Hi n. aliquem habent virtutis amorē, & opinionem, simul cum vitij aliquo contemptu & parua æstimatione. Sed quoniā ex imbecillitate aut vehemēti passione, vitio aliquādo succubunt, incedūt verecundia & cōfusione pleni: tū ob admīssā turpitudinē, tū ob eā, quā timēt, se admīssuros. Ex hoc ēt, pueni (eodē sacro Doct. teste) eūdē affectū, neq; in valde p. bis, neq; in valde im. p. bis locū aliquē, & aditū habere: quāuis ob rationes cōtrarias. Nā valde p. bi, & in virtute diu exercitati, pcul valde sūt à re aliqua turpi admittēda, ex qua cōfusio q. dā, aut dedec. p. iplis oriatur: ac p. inde valde procul sūt ab aliquo verecundia

”
”
”
”
”
”
”
”

Verecundia
ad adolef-
tes & virgi-
nes maximo
pertinet
Lib. 1. Off. c.
17. & 19.

Verecundia
luxuriam
reprimat.

Tom. 2.
Tract. 5. c. 6
Correptio
utilis vs sit
necessaria
est verecun-
dia

” 7. 144.
” 4.

Verecundia
ne in valde
probis nec in
valde im-
probis lo-
cum habet.

Valde im-
probi abie-
cerunt ve-
recundiam.
Gler. 3. 1.

h Psal. 57. 7

i Ezech. 1. 7
Non erubef-
cere impa-
ritentia se-
quitur.

Homi. 10. in
Ezech. Sup-
primus Pf.
Pauitren. ad
finem.

Verecundia
nimis vi-
tiosa est.

Verecundia
ex defectu
naturalis est
signum de-
ficiencie hu-
militatis.
1. 2. q. 145.
a. 4. ad 2.

cundix exercitio: quamuis ita sint dispositi, vt si quod admitterent, quod
deceret, valde propterea erubescerent. Contra: an omni valde improbi, omni
no abiecerunt verecundiam ex peccato: quia non reputant ignominiam illam
admittere; sed potius de eo gloriantur, sicut infelix Ierusalem, cui dixit Do-
g frons meretricis salta est tibi, noluisi erubescere. Quando autem peccator ad ma-
leru ad eod statum peruenit: valde propere est, vt in eternu pereat. Quia neq;
prehensiones timer, nec monita & consilia ei profunt; neq; se ipsum conuincit
cogitans, quid alij de ipso sentiant aut loquentur: potius quasi effrenis equus
quitur vitia absq; villo Dei, aut hominu timore: eod quod apud oes verecun-
diu deposuerit: & ita incidit in peccatu impenitentia & obstinationis, ho-
tur as quasi assis sur de aures suas, ad vocem Dei, eiusq; ministror; suumq; in-
durans cor, vt nec signu in eo imprimat, iuxta illud qd Ezechiel dixit Deo
populo tuo: i domus Israel nolit audire te: quia nolit audire me. & vtriusq; cau-
est: quia omnis domus Israel attrita fronte est, & duro corde. Attrita fronte habet
est no regi vultu verecundia, cu male agit; nec opus habere fronte, vt sanguis
& colore auertat, que efficit verecundia. Ita ne ea a se abiecit, vt nec signu op-
de eius reliquerit, aut se quiet: quod propriu est hominum; impudentiu
ob sua impudentiam perueniunt (vt ait S. Gregorius) ad tanta cordis duriti-
vt no plus sentiunt, quam lapis, voce reprehendentis, aut manu punientis: quia
signa sunt certa futurae perditionis. Ex quo apparet qua sit noxia ac perni-
ciosa perniciosi huius affectus iactura: qua ostiu occluditur conuersioni & iustitia-
tioni; aperitur verdo obstinationi & impenitentia: ac p inde eterna damnatio.

s. 3. Moderatio eiusdem affectus.

CVMDETRIMENTA haftenus ostenderimus, quae ex verecundia
fectu oriuntur: opera preciam erit etiam illa insinuate, quae ex nimia
verecundia proueniunt: si enim illa erit nimia, etiam erit vitiosa; & nimia
modum aptum & conuenientem deducatur: quod natura nobis dedit ad
tilitatem, conuerteretur in nostrum detrimentum. Id autem in tribus casibus
euenire potest. *Primus est*, quando verecundia oriretur ex defectu aliquo
naturali, aut violento, in quo nulla admiscetur culpa: quale esset, si quis erube-
ceret, eod quod esset strabo aut luscus, blefus, pauper, ignobilis, aut mechanicus,
aut similem ob causam. Haec verecundia, vt plurimum prodit defectu
humilitatis, & animi superbum: ex quo oritur vt erubescat, & pudore
ficiatur ex eo, quod in hominum ore est contemptibile, quamuis in oculis
Dei non sit tale quare huiusmodi verecundia in viris tantum imperfectis
locum habet: nam perfecti gaudere potius solent, quod contemptum
& careant multis rebus, quas homines magni faciunt. Et ob eandem
tionem imperfecti erubescunt ob culpas falso sibi impositas: eod quod ab
quid ipsorum honori detrahatur: perfecti autem (teste Sancto Thoma) ob-

